

PUUMALAN SEURAKUNTA

TALOUSARVIO 2017

ja

TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA

vuosille 2018- 2019

Kirkkoneuvosto 09.11.2016 § 71

Kirkkovaltuusto 17.11.2016 § 31

SISÄLLYS

JOHDANTO	3
KÄYTTÖTALOUSOSA	8
YLEISHALLINTO	9
SEURAKUNTATYÖ	14
HAUTAUSTOIMI	26
KIINTEISTÖTOIMI	28
TULOSLASKELMAOSA	32
INVESTOINTIOSA	33
RAHOITUSOSA	34
Talousarvion raporttiosa	35
1. Talousarvioraportti, ulkoiset menot	37
2. Talousarvioraportti pääluokittain, ulkoiset menot	39
3. Talousarvioraportti pääluokittain, sisäiset ja ulkoiset menot	43
4. Talousarvioraportti tulosityksittäin ulkoiset menot	47
Liitteet:	59
Henkilöstön kehittämissuunnitelma	
Talousarvion palkkaliite	

JOHDANTO

Keväällä 2015 käynnistetty toiminnan ja talouden tasapainottaminen konsultti Olavi Vuoren johdolla on saatu päätökseen. Sen seurauksena mm. korotettiin toimintamaksuja ja vähennettiin työntekijöitä. Työntekijäresurssit ovat pienentyneet yli 20 %:lla edellisestä toimintasuunnitelmaavuodesta. Puumalan seurakunnalla on tällä hetkellä pienin henkilöstö Mikkelin hiippakunnassa. Kuitenkin seurakunta on näkynyt tähän asti monien aktiivisuutta mittaavien tunnuslukujen kärkipäässä, kuten äänestysprosentteissa, kirkkokäynneissä, lähetys- ja yhteisvastuukannatuksessa. Toimintavuosi 2016 on sisältänyt poikkeuksellisen paljon tapahtumia, koska olemme viettäneet seurakunnan 400-vuotisjuhlaa yhdessä kunnan kanssa. Uusi tilanne johtaa väistämättä varovaiseen toiminnan suunnitteluun, sillä huomattavasti pienentynyt työyhteisö on erittäin haavoittuva esimerkiksi sairaustilanteissa ja työntekijöiden lomien aikana. Tämä vaatii myös seurakunnan johdolta entistä huolellisempaa toiminnan suunnittelua ja sopeuttamista sovittuihin raameihin sekä työntekijöiden kannustusta.

On muistettava, että itsenäiselle seurakunnalle on asetettu kirkkolaisissa ja kirkkojärjestyksessä monia lakisääteisiä tehtäviä, jotka sen on kaikissa tapauksissa hoidettava. Keskeisimpänä näistä ovat säännölliset jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja juhlapyhinä klo 10:00, rippikoulu sekä kirkollisten toimitusten hoitaminen. Lisäksi seurakunnille on uskottu hautaustoimi ja historiallisesti merkittävien rakennusten hoitaminen. Pappilan myynnin jälkeen tällaista erityistä vastuuta tuo seurakunnalle vuonna 1832 valmistunut hirsikirkko ja sitä vanhempi kellotapuli. Jäsenmäärältään pienet, mutta alueeltaan laajat metsävaltaiset seurakunnat, kuten Puumala, hävisivät valti-on yhteisöveropotin jaossa. Seurakunnan verokertymän ei muutenkaan uskota lisääntyvän Puumalassa.

Ohjausryhmässä linjattiin, että seurakunta voisi säilyä itsenäisenä niin pitkään kuin on mahdollista, vaikka resurssit pienenevät. Sulkavan seurakunnan kanssa käydyt neuvottelut eivät johtaneet yhteistyöhön. Julkisoikeudellisena yhteisenä toimiminen edellyttää lisäksi asianmukaista hallintoa, väestökirjanpitoa ja arkistointia. Tasapainottamistoimet näkyvät väistämättä ensi vuonna toiminnan supistamisena.

Vähentyneet resurssit edellyttävät työntekijöiltä yhteistyötä sekä monipuolista, työaloja ylittävää osallistumista seurakunnan työhön. Heitä motivoidaan entistä paremmin sitoutumaan yhdessä sovittuihin päämääriin, työpaikkaansa ja seurakuntalaisiin. Työajan seurannassa huomattiin, että informaatioyhteiskunta nielaisee myös seurakunnassa turhan ison osan työajasta. Olemme myös yhä enemmän kytköksissä kirkon yhteisiin käytäntöihin ja toimintoihin kalenteri-, Kipa- ja Kirjuri-ohjelmissa.

Seurakunnan kasvot tulevatkin näkymään aktiivisten vapaaehtoisten kautta entistä enemmän. Vapaaehtoinen tarvitsee koko ajan kuitenkin työntekijän ohjausta, tukea ja koordinoitua jaksakseen tehtävässään. Palkatonta talkootyötä tekeviä on myös muistettava kiittää ja kannustaa. Tutkimustulokset osoittavat, että ihmiset jaksavat vapaaehtoistyössä, jos ilmapiiri koetaan myönteiseksi.

Suunnitelmaavuoden ja sitä seuraavien vuosien keskuksiksi nostetaan ”kymppimessu” ja sen ympärillä tapahtuva vapaaehtoistyö. Kaikki toiminta lähteköön alttarilta. Kymmenen jumalanpalvelus sitoo yleensä kolme työntekijää ja se on järjestettävä vähintään kerran viikossa, joten sen yhteyteen rakennetaan erilaisia kohdennettuja tilaisuuksia. Enemmän kuin joka neljäs puumalalainen on yli 65-vuotias. Lasten ja nuorten määrä ei näytä kasvavan. Seurakunnan on kuitenkin pidettävä hyvää huolta siitä nousevasta polvesta ja heidän perheittensä tarpeista, jotka vielä asuvat paikkakunnalla. Siihen seurakuntaa velvoittaa myös Jeesuksen kaste- ja lähetyskäsky. Edelleen on haasteena saada työikäistä väestöä messuun.

Vuonna 2017 itsenäinen Suomi täyttää 100 vuotta ja evankelisluterilaisen kirkon syntymistä merkinneiden Lutherin teesien naulaamisesta Wittenbergin linnakirkon oveen tulee kuluneeksi 500 vuotta. Seurakunnassa on luontevaa opettaa ja vahvistaa Lutherin keskeisiä teemoja.

Musiikkitapahtuma Saimaan kauneimmat sävelet järjestetään yhteistyössä kunnan kulttuuritoimen kanssa itsenäisen Suomen juhluvuoden tapahtumana, mutta suppeampana kuin vuonna 2016. Tapahtuman tilinhoito siirretään seurakunnalta kunnalle, mikä tulee näkymään henkilöstökulujen vähenemisenä talousarviossa. Ehdotamme

kulujen jakamista siten, että kunta maksaa kuluista 2/3 ja seurakunta 1/3. Seurakunta vastaa lisäksi kirkkotilaan liittyvistä kuluista. Taiteellisenä johtajana on luvannut jatkaa oopperalaulaja Maria Kettunen. Tarkoitus on myös jatkaa ilmaisia päiväkonsertteja kirkossa kesäkeski- ja viikkoisin. Ilmaisissakin konserteissa tarjotaan mahdollisuus vapaaehtoiseen kolehtiin. Kirkko pidetään avoimena tiekirkkona kesäkuusta elokuun loppuun ja sinne saadaan kirkon ja hautausmaan opas kolmeksi tunniksi keskiviikkoisin kuluneina kesinä saatujen hyvien kokemusten perusteella. Karjalan inkeriläiset seurakunnat järjestävät heinäkuussa 100 suomalaisen sanalaskun näyttelyn kirkon aulassa. Taulut on tehty ristipistotöinä. Järjestetään puun istutustalkoot seurakunnan metsään ja metsäkirkko. Vuoden aikana tutustutaan kirkkomme herätysliikkeisiin ja niiden laulukirjoihin. Kutsutaan eri herätysliikkeiden edustajia saarnaamaan ja pitämään seuroja sekä esittelemään toimintaansa.

Seurakuntamme perustehtävä on avata Raamatun sanomaa ja antaa mahdollisuus Jumalan läsnäolon kokemiseen elämänkaaren eri vaiheissa yksilönä ja yhteisönä. Perustehtävästä johdettu visio seuraaville vuosille ohjaa suunnittelua tulevana toimintasuunnitelmavuosina:

Puumalan seurakunta on elävä hengellinen yhteisö, johon halutaan kuulua ja jonka toimintaan on helppo tulla mukaan. Paikalliset vapaaehtois- ja seurakunnan työntekijät tarjoavat monipuolista ja laadukasta seurakuntatoimintaa kaikille halukkaille. Vapaa-ajan asukkaat rikastuttavat seurakuntaelämää. Tilat ja henkilöstö on sopeutettu toiminnan mukaiseksi ja taloudellisesti kestäväksi.

Perustehtävämme mukaisesti huolehdimme myös paikkakunnan vapaa-ajan asukkaiden hengellisistä tarpeista ja heidän kirkollisista toimituksistaan. Nämä eivät kuitenkaan maksa seurakunnalle toimituspalkkioita, vaan käytävät pienentyneitä työntekijäresursseja. Ulkopaikkakuntalaisten vihittävien joukko näyttäisi lisääntyvän. Kirkossa ajatellaan, että ulkoseurakuntalaiset kustantavat kulunsa maksamalla kirkollisveronsa omaan seurakuntaan.

Seurakunnan olemukseen kuuluu olennaisesti toiminnan suuntautuminen myös ulospäin lähetystyön ja diakonian kautta. Maahanmuuton lisääntyessä ei pitäisi vähentää kehitysapu- ja lähetystyön määrärahoja, jotka kohdistetaan kriisialueille.

Talousarvion laadintaperiaatteet

Seurakunnan varainhoitovuosi on kalenterivuosi. Kirkkovaltuuston on hyväksyttävä viimeistään edellisen vuoden loppuun mennessä seurakunnalle talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä kirkkovaltuuston on hyväksyttävä myös vähintään kolmea vuotta koskeva toiminta- ja taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on toiminta- ja taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarviossa sekä toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään tavoitteet toiminnalle ja taloudelle sekä määrärahat ja tuloarviot. Talousarviossa sekä toiminta- ja taloussuunnitelmassa määritellään seurakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet siten, että edellytykset seurakunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Kirkkoneuvosto vastaa talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman valmistelusta. (KJ 15:1,1-2).

Seurakunnan taloutta on hoidettava hyväksytyt talousarvion mukaan. Talousarvio sitoo hallintoelimiä, toimintayksiköitä, tehtäväalueita sekä henkilöstöä, ja se on samalla väline näiden toimijoiden valvontaan. Sitovuus tarkoittaa, että varoja ei saa käyttää muihin kuin talousarviossa osoitettuihin tarkoituksiin eikä enempää kuin niihin on osoitettu (KJ 15:2,1). Talousarvion sitovuus koskee myös toiminnallisia tavoitteita ja tuloarvioita.

Talousarvioon otetaan seurakunnan tehtävien hoitamisen ja toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat (KJ 15:3). Talousarviossa on myös osoitettava taloudellisen tuloksen muodostuminen sekä seurakunnan rahoitustarpeen kattamiskeinot. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosat sekä investointi- ja rahoitusosat. Samaa rakennetta noudatetaan myös toiminta- ja taloussuunnitelmassa sekä tilinpäätöksen sisältyvissä talousarvion toteutumisvertailuissa.

Vuoden 2002 alusta lukien seurakuntia on koskenut säännös alijäämän kattamisvelvollisuudesta. Talousarviossa sekä toiminta- ja taloussuunnitelmassa tai niiden hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla edellisen vuoden taseen osoittama alijäämä katetaan, ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä (KJ 15:1,3).

Puumalan seurakunnan vuoden 2015 alijäämä -98.176,97 euroa on kirjattu kirkkovaltuuston päätöksen mukaisesti taseeseen edellisten vuosien yli/alijäämän tilille. Taseen ylijäämän tilillä on näiden kirjausten jälkeen 109.053 euroa. Talousarvio vuodelle 2017 on ylijäämäinen 3.305 euroa.

Talousarvion ja talous- ja toimintasuunnitelman rakenne

Talousarviossa tulee olla käyttötalous- ja tuloslaskelmaosat sekä investointi- ja rahoitusosat. Käyttötalous- ja investointiosat edustavat toiminnan ohjauksen näkökulmaa, kun taas tuloslaskelma- ja rahoitusosat edustavat kokonaistalouden näkökulmaa. Käyttötalous- ja investointiosat osoittavat, mihin seurakunta kohdistaa käytettävissä olevat taloudelliset resurssinsa. Tuloslaskelma- ja rahoitusosat osoittavat, miten seurakunnan taloudellinen tulos muodostuu ja miten seurakunta toimintansa rahoittaa.

Talousarvion 2017 ja talous- ja toimintasuunnitelman 2018 – 2019 rakenne on kirkkohallituksen ohjeiden mukainen ja koostuu käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosista.

Kustannusten kohdentaminen

Palkkakulut on jaettu kustannuspaikoille ulkoisina menoina suoraan. Muut kustannusten kohdentamiset käsitellään sisäisinä erinä, jotka sisältävä raportti liitetään talousarvioon.

Yleinen taloudellinen tilanne

Suomen talous supistui neljänä peräkkäisenä vuonna, vuosina 2011–2014. Vuonna 2015 kasvua oli 0,2 prosenttia, ja vuosille 2016 ja 2017 ennustetaan noin yhden prosentin kasvua. Ennustetta tukevat vain ohuet tiedot paremmasta talouskasvusta. Kasvunäkymät ovat siis niukat.

Inflaatio on kuluvana vuonna noin puoli prosenttia ja ensi vuonna noin prosentin. Kuluttajahintojen nousu tulee olemaan lähitulevaisuudessa vähäistä. Ansiotasoa nousi alkuvuonna 2016 hieman yli prosentin, ja vuonna 2017 sen ei odoteta nousevan. Palkkoihin ei ole tulossa korotuksia, ja julkissektorin lomarahoja leikataan 30 prosenttia. Työttömyysasteen ennustetaan alenevan ja työllisyyden kasvavan.

Kirkollisvero ja jäsenmäärän kehitys

Kirkollisveron määrään vaikuttavat talouden yleisen kehityksen lisäksi veroperustemuutokset, kirkollisveroprosentin suuruus ja seurakunnan jäsenten ansiotulojen määrä.

Veroperusteiden muutokset ja talouden vaisu tila heikentävät kirkollisverotilityksiä. Maan hallitus on esittänyt muutoksia muun muassa ansiotulojen verotukseen. Verokevennys ehdotetaan toteutettavaksi korottamalla työtulo-, tulonhankkimis-, perus- ja eläkevähennyksiä. Nämä kaikki vaikuttavat kirkollisveroon. Kirkollisverokeräytymää pienentävät myös palkansaajien työeläkemaksujen kasvu, joka lisää verovähennyksiä, ja julkisen sektorin lomarahojen leikkaus, joka alentaa ansiotuloja. Näiden muutosten vaikutus seurakuntatalouksien yhteenlaskettuun kirkollisveroon on noin 44 miljoonaa euroa. Tämän perusteella vuodeksi 2017 kirkollisvero alenisi noin viisi prosenttia vuoden 2015 ja noin kolme prosenttia vuoden 2016 kirkollisverotilityksistä.

Seurakuntien jäsenmäärän aleneminen on jonkin verran taittunut. Kirkosta eroamisista on vuoden 2016 loppuun loppuun mennessä ollut saman verran kuin viime vuosina keskimäärin.

Valtionrahoitus

Laki valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin tuli voimaan vuoden 2016 alussa, ja samalla luovuttiin seurakuntien yhteisövero-osuudesta. Lain mukaan seurakunnille lailla annettuja yhteiskunnallisia tehtäviä korvataan valtion talousarviosta maksettavalla rahoituksella. Korvattavia tehtäviä ovat hautausi, väestökirjanpito tehtävät sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpito. Kirkon keskusrahastolle maksettavan valtion korvauksen suuruus on 114,5 miljoonaa euroa vuonna 2017. Summa maksetaan Kirkon keskusrahastolle 12 erässä kuukausittain. Puumalan seurakunnan osuus on 44.275 euroa vuodessa.

Jäsenmäärän kehitys ja verotulot

Puumalan asukasluku ja työttömyysaste vaikuttavat suoraan verotuloihin. Asukasluvun väheneminen on jatkunut, mutta tahti on onneksi hidastunut positiivisen muuttoliikkeen myötä. Seurakunnan läsnä olevan väestön määrä on vuoden 2016 lokakuun loppuun mennessä vähentynyt vuoden alusta 26 henkilöllä. Vuoden alussa seurakunnan väkiluku oli 1908 henkilöä (läsnä oleva väestö).

Kirkkolain 15 luvun 2 §:n mukaan kirkkovaltuusto vahvistaa tuloveroprosentin. Tuloveroprosentti vahvistetaan lähimpään 0,05 prosenttiyksikköön. Kirkkovaltuusto vahvisti vuoden 2017 kirkollisveroprosentiksi 1,95. Veroprosenttia korotettiin edellisvuonna.

Vuoden 2015 tilinpäätöksen mukaan verotulot olivat 545.707,54 euroa. Vuonna 2016 seurakunnalle on tilitetty kirkollisveroja lokakuun loppuun mennessä 400.299 euroa ja yhteisöveroja ja valtionosuutta 52.555 euroa, yhteensä 452.855 euroa. Talousarviossa 2016 on arvioitu verotuloja kertyvän yhteensä 495.000 euroa, joten verotulot näyttävät toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Talousarvioon on vuodelle 2017 budjetoitu kirkollisveroa 455.000 euroa ja valtionosuutta 44.275 euroa, joten yhteensä verotuloja on budjetoitu 499.275 euroa, mikä on 0,9 prosenttia enemmän, kuin vuoden 2016 talousarviossa varattiin.

Henkilöstö

Seurakunnan palveluksessa on vakituisia kokoaikaisia henkilöitä kolme. Vakituksena osa-aikaisena on seurakuntapastori (50 %), kanttori (75%), talouspäällikkö (75 %), toimistos sihteeri (75 %) ja siivooja-vahtimestari (55 %). Vastaavan lastenohjaajan toimi (75 %) on avoinna. Sivutoimisia sijaisena on yksi henkilö. Kesäaikaan palkataan hautausmaan kesätyöntekijöiksi kolme henkilöä sekä kaksi nuorta nurmikonleikkaajaksi.

Kotikäyntityöhön osallistuvat kaikki neljä hengellisen työntekijää sekä vastaava lastenohjaaja. Seurakunnassamme korostetaan joustavuutta ja työaloja ylittävää yhteistyötä.

Henkilöstön hyvinvointia rakennetaan työyhteisön virkistysretkellä syksyllä ja yhteisellä joululounaalla.

Henkilöstökulut muodostuvat palkoista, pakollisista sivukuluista ja vapaaehtoisista henkilöstökuluista.

Palkkasummaan on lisätty seuraavat sivukulut: eläkevakuutusmaksu 23,8 %, sosiaali- ja vakuutusmaksut 2,8 %. Sivukulut ovat yhteensä 26,6 %. Muita henkilöstökuluja ovat muun muassa työterveydenhuollosta, matkustamiskustannuksista sekä erilaisista työkyvyn ylläpidosta ja virkistäytymisestä aiheutuvat kulut. Palkat on budjetoitu elokuun tilanteen mukaan olettaen, että korotuksia ei tulevana vuonna tule.

Vuoden 2017 talousarviossa henkilöstökulut ovat 25 % pienemmät kuin talousarviossa vuonna 2016, johtuen osa-aikaistuksista ja henkilöstön vähenemisestä sekä pienemmistä eläke- ja sosiaalivakuutusmaksu prosenteista.

Luottamushenkilöiden kokouspalkkiot on laskettu 30 euroa/kokous, joka on sama kuin vuonna 2016.

Jotta henkilöstökustannukset saadaan pysymään jatkossakin kohtuullisina, harkitaan kussakin tapauksessa erikseen, miten kunkin työntekijän tehtävien hoito järjestetään sen jälkeen, kun hän siirtyy pois seurakunnan palveluksesta.

Sitovuustasot

Kirkkoneuvosto vastaa talousarvion toteutumisesta **kirkkovaltuustolle pääluokittain** lukuun ottamatta seuraavia avustuksia:

Musiikkitoimintaan (kp 220)	Puumalan kirkkokuorolle Mariakuorolle	3.450 EUR 300 EUR
Lähetystyöhön Suomen (kp 270)	Lähetysseuralle Suomen Ev.-lut. Kansanlähetykselle Suomen Piipiaseuralle Ev.lut Lähetisyhdistys Kylväjälle Sanansaattajille	5.600 EUR 1.000 EUR 300 EUR 300 EUR 300 EUR
Diakoniatyöhön (kp 271)	Kirkon Ulkomaanapuun Suomen Merimieskirkolle	3.300 EUR 390 EUR

KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalousosaan sisältyvät pääluokat:

HALLINTO

SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA

HAUTAUSTOIMI

KIINTEISTÖTOIMI

YLEISHALLINTO

Pääloukkaan sisältyvät tehtäväalueet:

101 HALLINTOELIMET

105 TALOUS- JA HENKILÖSTÖHALLINTO

107 KIRKONKIRJOJEN PITO

108 KIRKKOHERRANVIRASTO JA MUU YLEISHALLINTO

Yleishallinnon talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018 - 2019:

YLEISHALLINTO	Tilinp.	Ed.budj	Budj.	TS2	TS3
	2015	2016	2017	2018	2019
TOIMINTATUOTOT	10.829,98	9.800	9850	9850	9850
TOIMINTAKULUT	-146.164,72	-154.800	-123.245	-123.245	-123.245
TOIMINTAKATE	-135.334,74	-145.000	-113.395	-113.395	-113.395

101 HALLINTOELIMET					
KIRKOLLISET VAALIT					
Tehtävä	Toimittaa kirkon vaalijärjestyksessä säädetty vaalit.				
Kokoonpano	Kirkkoherra ja neljä kirkkovaltuuston valitsemaa jäsentä.				
Toiminta 2017	Vuonna 2017 ei ole vaaleja				
KIRKKOVALTUUSTO					
Tehtävä	Käyttää seurakunnan päätösvaltaa kirkkolain 9 luvun 1 §:n mukaisesti.				
Kokoonpano	15 seurakuntavaaleissa vuonna 2014 valittua jäsentä.				
Tavoitteet 2017	Kokoontua suunnitelman mukaisesti ja tehdä päätökset kirkkoneuvoston esittämistä asioista. Vaalia avointa tiedotusta.				
Toiminta 2017	Järjestetään luottamushenkilökoulutusta tarpeen mukaan. Pidetään vähintään kolme kokousta, joissa mahdollisten määräalakauppojen lisäksi käsitellään seuraavat asiat: 1. Tilinpäätöksen käsittely toukokuussa. 2. Veroprosentin vahvistaminen marraskuussa. 3. Talousarvion vahvistaminen marras-joulukuussa.				
Painopisteet 2018 – 2019	Seurataan tarkoin, miten perustehtävä toteutuu pienentynein resurssein ja vakautetaan taloutta pitkällä tähtäimellä.				
KIRKKONEUVOSTO					
Tehtävä	1. Johtaa yleisesti seurakunnan toimintaa, edistää sen hengellistä elämää ja muutoinkin toimia seurakunnan tehtävän toteuttamiseksi, 2. muut kirkkolain 10 luvun 1 §:ssä ja 3. kirkkoneuvoston ohjesäännössä määrätyt tehtävät.				
Kokoonpano	Kirkkoherra ja kuusi kirkkovaltuuston valitsemaa jäsentä.				
Tavoitteet 2017	Kokoontua suunnitelman mukaisesti ja tehdä tarvittavat päätökset kirkkoherran ja talouspäällikön esittelemistä asioista. Talouden tasapainottamiseen kirkkoneuvosto asetti ohjausryhmän, joka konsultti Olavi Vuoren johdolla teki esitykset talouden saamiseksi tasapainoon. Tavoitteena on, että seurakunnan talous on kestäväällä pohjalta kuluvan valtuustokauden loppuun mennessä (vuonna 2018).				
Toiminta 2017	Kirkkoneuvosto kokoontuu noin kerran kahdessa kuukaudessa. Kirkkoneuvoston puheenjohtajana toimii kirkkoherra tai hänen estyessään neuvoston varapuheenjohtaja. Sihteerinä toimii talouspäällikkö. Asiat käsitellään esityslistan päätösehdotusten perusteella. Esittelijöinä toimivat kirkkoherra tai talouspäällikkö asiasta riippuen. Pöytäkirjat ovat nähtävillä seurakunnan internet sivuilla. Lakkautettujen työryhmien tilalle nimetään kummiluottamushenkilöt jokaiselle työntekijälle, jotta yhteistyö luottamushenkilöiden ja toiminnallisen puolen välillä säilyy.				
TILINTARKASTUS JA VALVONTA					
Tehtävä	Hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen sekä kiinteän ja irtaimen omaisuuden tarkastus.				
Kokoonpano	Kirkkovaltuuston valitsema ammattitilintarkastaja.				
Tavoitteet 2017	Tehdä suunnitellut tarkastukset.				
Toiminta 2017	Tilintarkastajana toimii tilintarkastustoimisto Kuntatarkastajien Oy Clavis, JHTT Osmo Aalto. 1. Tilintarkastus keväällä ja välitarkastuksia tarpeen mukaan. 2. Lisäksi tarvittaessa kiinteistöjen ja irtaimiston tarkastus.				
Painopisteet 2018 – 2019	Tilintarkastus keväällä ja välitilintarkastus syksyllä.				
Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-24.540,13	-21.495	-20.645	
	Kate	-24.540,13	-21.495	-20.645	

105 TALOUS- JA HENKILÖSTÖHALLINTO					
Sisältö	Tuottaa palveluja seurakunnan työntekijöille ja luottamushenkilöille, jotta nämä voivat omalta osaltaan toteuttaa seurakunnan perustehtävää.				
Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 1. 50 % taluspäällikön, 5 % kirkkoherran ja 5 % toimistosihteerin työajasta. 2. Taloustoimisto seurakunnan toimistosiivessä. 3. Kirkon palvelukeskus ja sen tarjoamat ohjelmistot 4. Status-ohjelmisto, jolla hoidetaan hautakirjanpito ja hautainhoitolaskutus. 5. Katrina-varauskirjaohjelmisto. 6. MS-office toimisto-ohjelmisto ja muut tarvittavat ohjelmistot. 7. Kirjuri-ohjelmisto 				
Tavoitteet 2017	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tehdä talous- ja henkilöstöhallintoon kuuluvat tehtävät hyvin ja ajallaan. 2. Huolehtia henkilöstön kehittämisestä ja hyvinvoinnista. 3. Esimiehet käyvät kehittämiskeskusteluja alaisten kanssa vähintään kerran vuodessa. 4. Huolehtia henkilökunnan jaksamisesta ja työhyvinvoinnista erityisesti tasapainottamistilanteessa. 				
Toiminta 2017	<ol style="list-style-type: none"> 1. Taloustoimisto avoimena maanantaina ja keskiviikkona 10 - 13. 2. Kirjanpito ja reskontrat pidetään ajan tasalla. 3. Palkat lasketaan sopimusten mukaisesti. 4. Erilaiset tilitykset, tilastot ja raportointi tehdään ajallaan. 5. ATK-järjestelmät pidetään ajan tasalla, tehdään ohjelmistojen ja laitteistojen päivitykset IT-alueen asiantuntijoiden avulla. 6. Ylläpidetään ammattitaitoa ammattikirjallisuutta ja -lehtiä lukemalla ja osallistumalla tilaisuuksiin, joissa on tietoa tarjolla. 7. Rovastikunnan taluspäälliköiden kanssa tehdään yhteistyötä, yhteiset palaverit 8. IT-alueen toiminnassa ja kehittämisessä ollaan mukana. 9. KIPA:n tarjoamien palvelujen ja järjestelmien käytön tehostaminen 10. Järjestetään virkistykseen- ja tiimin rakentamiseen liittyvä retki. 				
Painopisteet 2018 – 2019	<ol style="list-style-type: none"> 1. Taloushallinnon kehittäminen ja uusien menetelmien käyttöönotto 2. Sopeutetaan henkilöstö supistuneisiin resursseihin. 				
Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %
	Tuotot	3.755,98	3.000	3.050	1,7
	Kulut	-58542,76	-67.920	-52.415	-22,8
	Kate	-54.751,78	-64.920	-49.365	-24,0

107 KIRKONKIRJOJEN PITO	
Sisältö	<ol style="list-style-type: none"> 1. Seurakunnan jäsenluettelon ajan tasalla pitäminen Kirjurissa. 2. Väestökirjanpidon tehtävät: avioliiton esteiden tutkinta, lapsen nimen ja vihkitiedon kirjaaminen, lapsen tietojen ilmoittaminen – lomakkeen lähettäminen. 3. Jäsentietojen ylläpito: kasteen, rippikoulun, konfirmaation, avioliiton kirkollisen siunaamisen, kirkkoon liittymisen ja kirkosta eroamisen kirjaaminen, kuolintiedon tarkastaminen, lisättyjen kummien kirjaaminen Kirjuriin 4. Kirjurin tietokannassa olevien jäsentietojen tarkastaminen ja virheellisten tietojen korjaaminen oman seurakunnan jäsenen osalta, käyttäen apuna VTJ-kyselyä. 5. Vtj:n muutosliikenteen tarkastaminen.

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Kotikunnattoman kotikuntatiedon seuranta. 7. Todistusten antaminen kirkonkirjoista: Elää-virkatodistukset tulostetaan suoraan Kirjurista, muut virkatodistukset ja sukuselvitykset erilaisiin käyttötarkoituksiin tehdään erilliselle Word-pohjalle, johon tiedot haetaan vanhoista kirkonkirjoista, perhelehdistä ja Kirjurista. 8. Todistukset lääketieteelliseen, historialliseen ja yhteiskunnalliseen tutkimukseen sekä sukututkimukseen vanhoista kirkonkirjoista, perhelehdistä ja Kirjurista. 9. Otteet kastekirjoista. 10. Rekisteritietojen tarkastamispyyntöihin vastaaminen 11. Kirkonkirjojen pidon arkistotehtävät. 12. Kirjuriin digitoidun aineiston ja metatietojen tarkastaminen. 13. Muistioiden laadinta vanhoista kirkonkirjoista Kirjurin digiaineistoon. 																				
Toiminta-ajatus	Toteuttaa itsenäiselle seurakunnalle määrätty tehtävä kirkonkirjojen pidossa. Palvella asiakkaita laadukkaasti ja asiantuntevasti paikallisesti, lähellä seurakuntalaista.																				
Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 1. 50 % toimistosihteerin työajasta 2. Kirjuri –ohjelma 3. Status-ohjelma 																				
Tavoitteet 2017	Kirjuriin toimitetun digitoidun aineiston tarkistaminen perhelehtien osalta. Muistioiden laatiminen vanhoista kirkonkirjoista Kirjurin digiaineistoon.																				
Toiminta 2017	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pidetään jäsenrekisteri ja kirkonkirjat ajan tasalla 2. Hoidetaan asiakaspalvelu 3. Virkatodistusten ja sukuselvitysten laatiminen, tilausten vastaanotto sekä laskutus 4. Sukututkimukset, todistukset lääketieteelliseen, historialliseen ja yhteiskunnalliseen tutkimukseen 5. Avioliiton esteiden tutkinta 6. Perhelehtien digiaineiston oikeellisuuden tarkastaminen ja virheiden korjaaminen. 7. Muistioiden laatiminen kirkonkirjoista. 8. Kirjuri-koulutuksiin osallistuminen. 																				
Painopisteet 2018 -2019	Seurakunnan jäsentietojärjestelmä, Kirjurin käyttö ja laajemman käytön valmistelu. ATK-laitteiden vastaavuudesta huolehtiminen.																				
Talousarvio 2017	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Tilinp. 2015</th> <th>Ta 2016</th> <th>Ta 2017</th> <th>Muutos %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Tuotot</td> <td></td> <td></td> <td>4.500</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kulut</td> <td>-27.993,35</td> <td>-23.000</td> <td>-17.105</td> <td>-25,6</td> </tr> <tr> <td>Kate</td> <td>-27.993,35</td> <td>-23.000</td> <td>-12.605</td> <td>-45,2</td> </tr> </tbody> </table>		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %	Tuotot			4.500		Kulut	-27.993,35	-23.000	-17.105	-25,6	Kate	-27.993,35	-23.000	-12.605	-45,2
	Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %																	
Tuotot			4.500																		
Kulut	-27.993,35	-23.000	-17.105	-25,6																	
Kate	-27.993,35	-23.000	-12.605	-45,2																	

108 KIRKKOHERRANVIRASTO JA MUU YLEISHALLINTO					
Sisältö	<p>Monenlainen asiakaspalvelu toimituksista ja tilaisuuksista sovittaessa.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Toimituspyyntöjen (kaste, vihkiminen, hautaus) vastaanottaminen 2. Tila- ja henkilöressurssien varaaminen (jumalanpalvelukset, toimitukset ja muut) 3. Seurakunnan toimintaan liittyvien ilmoittautumisten vastaanottaminen 4. Pienriestalupien kirjoitus ja lupamaksujen vastaanotto 5. Adressien, kirjojen, levyjen, korttien yms. myynti 6. Muut kuin kirkonkirjojen pitämiseen liittyvät arkistointiasiat 7. Katrina-varausjärjestelmän ajan tasalla pitäminen ja siitä nousevat tiedotus- ja tilastointitehtävät 				
Toiminta-ajatus	<p>Huolehtia itsenäiselle seurakunnalle annetuista tehtävistä ja toimia seurakunnallisen toiminnan keskuksena. Tarjota asiakkaille mahdollisimman laadukkaasti ja asiantuntevasti palvelut, jotka liittyvät kirkollisten toimitusten varaamiseen ja muihin seurakunnan tarjoamiin palveluihin paikallisesti, lähellä seurakuntalaista.</p>				
Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 1. 20 % toimistosihteerin, 5 % kirkkoherran ja 15 % talouspäällikön työajasta 2. Kirkkoherranvirasto seurakuntakodin toimistosiiressä 3. Katrina –varauskirjaohjelma 4. Kirjuri -ohjelma 				
Tavoitteet 2017	<ol style="list-style-type: none"> 1. Laadukas asiakaspalvelu ja muiden tehtävien hoito ajallaan ja laadukkaasti. 2. Seurakunnan arkistoinnista huolehtiminen vuonna 2015 hyväksytyyn arkistonmuodostussuunnitelman mukaisesti. 3. Sopeutetaan tiedotus- ja seurakuntatoiminnan järjestelyt uusia resursseja vastaaviksi. 				
Toiminta 2017	<ol style="list-style-type: none"> 1. Virasto avoinna maanantaisin ja keskiviikkoisin klo 10-13 2. Katrina –varauskirjan ylläpito 				
Painopisteet 2018 - 2019	<p>Toiminnan sopeuttaminen uusia työntekijäresursseja vastaavaksi. Hyvä ja sujuva asiakaspalvelu lähellä seurakuntalaista.</p>				
Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %
	Tuotot	5.312,16	6.800	2.300	-66,2
	Kulut	-34.429,32	-42.385	-33.080	-22,0
	Kate	-27.390,32	-35.582	-30.780	-13,5

SEURAKUNTATYÖ

Pääloukkiaan sisältyvät kustannuspaikat

- 201 JUMALANPALVELUSELÄMÄ
- 202 HAUTAAN SIUNAAMINEN
- 203 MUUT KIRKOLLISET TOIMITUKSET
- 204 AIKUISTYÖ
- 207 MUU YLEINEN SEURAKUNTATYÖ
- 210 TIEDOTUSTOIMINTA
- 220 MUSIIKKITOIMINTA
- 231 LAPSI JA PERHETYÖ
- 233 VARHAISNUORISOTYÖ
- 235 RIPPIKOULUTYÖ
- 236 NUORISOTYÖ
- 241 DIAKONIA
- 250 SIELUNHOITO
- 270 LÄHETYSTYÖ
- 271 KANSAINVÄLINEN DIAKONIA
- 290 MUU SEURAKUNTATYÖ

Seurakuntatyön toiminta-ajatus:

Puumalan seurakunnan tehtävänä on avata Raamatun sanomaa ja antaa mahdollisuus Jumalan läsnäolon kokemiseen elämänkaaren eri vaiheissa yksilönä ja yhteisönä.

Seurakuntatyön talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018 - 2019:

SEURAKUNTATYÖ	Tilinp.	Ed.budj	Budj.	TS2	TS3
	2015	2016	2017	2018	2019
TOIMINTATUOTOT	27.860,54	32.620	31.050	31.050	31.050
TOIMINTAKULUT	-384.236,01	-424.573	-353.702	-353.702	-353.702
TOIMINTAKATE	-356.375,47	-391.953	-322.652	-322.652	-322.652

201 JUMALANPALVELUSELÄMÄ					
Sisältö	1. Sunnuntain ja kirkollisten juhlapyhien pääjumalanpalvelukset. 2. Muut jumalanpalvelukset.				
Resurssit	1. 20 % kirkkoherran, 20 % seurakuntapastorin, 10 % kanttorin ja 10% diakonin työajasta. 2. Vapaaehtoiset: kuorot, musiikkiryhmät sekä yksittäiset laulajat ja soittajat; ehtoollisavustajat, tekstinlukijat sekä muut jumalanpalvelusavustajat. 3. Toimitiloina kirkko, seurakuntakoti ja Lamminniemen kappeli, kylillä maakirkot.				
Tavoitteet 2017	1. Vahvistaa seurakuntalaisten rukouselämää ja tarjota Jumalan sanaa ymmärrettävässä muodossa kaiken ikäisille. Koulutetaan vapaaehtoisia laatimaan esirukouksia. 2. Seurakuntalaiset saavat kokea ehtoollisessa anteeksiantamusta, yhteyttä ja kiitollisuutta sekä muistaa Jeesuksen elämää. 3. Lisätä ja vahvistaa seurakuntalaisten, erityisesti jumalanpalvelusavustajien osallistumista jumalanpalveluksen toteutuksessa. Otetaan käyttöön kirkkoväärtijärjestelmä, jossa vapaaehtoiset kokoavat itse messun avustajaryhmän ja voivat näin kokea Puumalan jumalanpalvelukset entistä enemmän ominaan 4. Vahvistetaan yhteisöllisyyttä jumalanpalvelusten toteutuksessa, kahtamoisilla ja kirkkokahveilla. 5. Järjestetään ehtoollishetkiä vanhusten hoitopaikoissa.				
Toiminta 2017	1. Kirkossa toimitetaan yleensä messu ja noin kerran kuukaudessa sanajumalanpalvelus, tammikuusta maaliskuuhun seurakuntasalissa. Lamminniemen kappelissa toimitetaan messu tai sanajumalanpalvelus vähintään kolme kertaa vuodessa. 2. Muita jumalanpalveluksia pidetään mm. hiljaisella viikolla, koulujen alkaessa ja päättyessä sekä ns. maakirkkoja eri puolilla pitääjää sen mukaan kuin niistä erikseen sovitaan. Lisäksi kylät voivat järjestää nimikkokirkkopyhän. 3. Järjestetään jumalanpalvelusavustajille tapaamisia ja koulutusta sekä osallistumismahdollisuus hiljaisuuden retiriittiin pienellä omavastuusuudella.				
Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-50.464,98	-41.540	-36.805	-11,4
	Kate	-50.464,98	-41.540	-36.805	-11,4

202 HAUTAAN SIUNAAMINEN					
Sisältö	Siunaus- ja muistotilaisuudet etukäteisvalmisteluineen.				
Resurssit	1. 20 % kirkkoherran, 15 % seurakuntapastorin ja 10 % kanttorin työajasta. 2. Toimitilat: kirkko ja Lamminniemen kappeli, osa siunauksista haudalla.				
Tavoitteet 2017	1. Läheisensä menettäneet kokevat aidosta läsnäolosta ja evankeliumista kumpuaavaa lohdutusta. Omaisia tuetaan heidän surussaan. 2. Kuoleman koskettaessa nähdään elämän merkitys, kuullaan Jumalan kutsu ja tartutaan iankaikkisen elämän toivoon. 3. Otetaan vainajan omaisiin yhteyttä myös hautajaisten jälkeen.				
Toiminta 2017	1. Toimituksiin valmistaudutaan keskustelemalla etukäteen omaisten kanssa. Omaisille annetaan heitä surussa tukeva kirja tai seurakunnan äänite. Ohjataan myös internet-sivujen tiedotuksiin. 2. Hautaan siunaamiset toimitetaan sen mukaan kuin niistä sovitaan omaisten kanssa. Pappi osallistuu mahdollisuuksien mukaan muistotilaisuuksiin ja kanttori isompiin muistotilaisuuksiin. 3. Omaiset kutsutaan kirjeellä hautaan siunaamista seuraavana pyhäinpäivänä seurakuntaan ja tiedotetaan seurakunnan järjestämästä sururyhmästä.				
Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %
	Kulut	-26.348,41	-38.490	-22.690	-41,0
	Kate	-26.348,41	-38.490	-22.690	-41,0

203 MUUT KIRKOLLISET TOIMITUKSET					
Sisältö	Kasteet, avioliittoon vihkimiset ym. toimitukset etukäteisvalmisteluineen.				
Resurssit	1. 5 % kirkkoherran, 5 % seurakuntapastorin ja 5 % kanttorin työajasta. 2. Toimitilat: kirkko, seurakuntakoti, Lamminniemen kappeli, kodit ja vapaa-ajan asunnot.				
Tavoitteet 2017	1. Seurakunta on mukana toimituksiin osallistuvien uudessa elämänvaiheessa. 2. Toimituksiin osallistuvat saavat voimavaroja uuden elämänvaiheen tuomassa muutoksessa ja heidän seurakunnallinen identiteettinsä vahvistuu. Toimitusten jumalanpalvelusluonnetta vahvistetaan. 3. Rohkaistaan ihmisiä kodin siunaamisiin muuton tai remontin yhteydessä – myös vapaa-ajan asukkaita.				
Toiminta 2017	1. Kasteet, avioliittoon vihkimiset, kodin siunaamiset ja muut kirkolliset toimitukset toimitetaan sen mukaan kuin niistä sovitaan asianosaisten kanssa. Toimituksiin valmistaudutaan keskustelemalla aina etukäteen asianosaisten kanssa. 2. Oman seurakunnan vihkipareille annetaan perheraamattu ja kastekoteihin kastekynttilä, kaste- ja kummitodistukset sekä virsi- tai muu kirja. 3. Pidetään internet-sivujen tiedotus ajan tasalla. 4. Seurakuntakodin kastepuuhun sijoitetaan vuonna 2017 kastettujen seurakuntalaisten nimet ja heidät kutsutaan loppiaismessuun 2018 hakemaan kaste-enkeli muistoksi seurakunnan jäsenyydestä. 5. Aletaan periä matkakorvauksia seurakunnan ulkopuolisilta jäseniltä toimituksista ja valmistellaan päätös seurakunnan ulkopuolisille tulevasta kirkon vuokrasta vihkitoimituksissa.				
Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-11.146,06	-8.960	-7.190	-19,8
	Kate	-11.146,06	-8.960	-7.190	-19,8

204 AIKUISTYÖ					
Sisältö	Aikuisille tarkoitetut säännöllisesti kokoontuvat pienryhmät, retket, seurakuntamatkat, parisuhdekurssit ym.				
Resurssit	1. 5 % kirkkoherran työajasta. 2. Kirkko, seurakuntakoti, Lamminniemen kappeli, Särkirannan kokoontumistila ja seurakuntalaisten kodit.				
Tavoitteet 2017	Aktivoidaan kaikkia puumalalaisia kiinnostumaan seurakunnan elämästä matalan kynnyksen periaatteella. Aikuistytöä tapahtuu myös perhekerhojen kautta. Lisätään sosiaalisen median kautta yhteydenpitoa ja tiedotusta.				
Toiminta 2017	1. Pienryhmätoiminta toteutuu pääosin vapaaehtoisten johdolla lähetyspiireissä. 2. Kansanlähetyksen yhteydessä toimivat lähetys- ja keskustelupiiri. 3. Järjestetään kaksi bibliodraamapäivää 7.1. ja 18.3. klo 9-14 Särkirannassa. 4. Hiljaisuuden retriitti Enonkoskella omakustanteisena. 5. Järjestetään omakustanteinen ruskamatka Kolin kautta Lappiin Pyhätunturille 10.9-16.9.17 6. Järjestetään hautausmaan haravointitalkoita ja puun istutuspäiviä hartaushetkinen. 7. Valmistetaan rukouspolku Särkirantaan.				
Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %
	Tuotot	475,00	5.500	18.500	236,4
	Kulut	-5.801,46	-11.620	-23.130	99,1
	Kate	-5.326,46	-6.120	-4.630	-24,3

205 MUUT SEURAKUNTA TILAISUUDET					
Sisältö	Lähinnä messujen yhteyteen rakennetut tilaisuudet ja vapaaehtoisten hengellisen elämän tukeminen. Palvelukodin hartaudet kerran kuukaudessa ja ”sokeripala” kerran kuukaudessa, jolloin diakoni ja papit vierailevat vuorollaan eri yksiköissä tapaa- massa asukkaita.				
Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 1. 5 % kirkkoherran, 5 % seurakuntapastorin ja 5% kanttorin työajasta. 2. Vapaaehtoistoiminnassa mukana olevat seurakuntalaiset. 3. Toimitilat: kirkko, seurakuntakoti, Lamminniemen kappeli, Särkirannan kokoon- tumistila, seurakuntalaisten kodit. 				
Tavoitteet 2017	<ol style="list-style-type: none"> 1. Luterilaisen kristityn identiteetin vahvistuminen arjen keskellä. Martti Lutherin teesien naulaamisesta 500 vuotta. ”Teesien naulaaminen” helatorstaina ja siihen valmistelu. 2. Vaalia ja juurruttaa paikallisesti kristillistä perustaa Puumalassa. 3. Tutustutaan kirkon piirissä toimivien herätysliikkeiden toimintaan ja laulukirjoi- hin. 				
Toiminta 2017	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pidetään välivuosi pitäjiä kinkereissä resurssien sopeuttamiseksi. Järjestetään kinkerit kirkonkylällä 15. tammikuuta. Lisäksi mahdollisuuksien mukaan muilla kylillä. 2. Äitienpäiväkirkko ja juhla yhdessä Lions club Puumalan kanssa. Kootaan miehiä isänpäivän aikaan Särkirantaan ulkoilmatilaisuuteen tulien ääreen. 3. Järjestetään 70- ja 75-vuotiaiden kirkkopyhä ja juhla syksyllä. Kerrotaan samalla seurakunnan vapaaehtoistyöstä. 4. Järjestetään vanhoillislestadiolaisen rauhanyhdistyksen kirkkopyhä ja seurat 7.5. Herännäis seurat ja Gideonien kirkko heinäkuussa sekä lähetyspiiri ja muita ta- pahtumia Kansanlähetysten ja Kansan raamattuseuran kanssa. 5. Kodeissa pyynnöistä pidettävät merkkipäivä-, kesä- ym. seurat. Vapaaehtoisten diakoniapiirihenkilöiden merkkipäiväkäyntien organisointi. 6. Muistutetaan rukoushetkistä perheen vuosipäivien yhteydessä. 7. Järjestetään pääsiäisbrunssi I pääsiäispäivänä ja puurojuhla joulun alla. 8. Lähetystyön kaalisoppalounas ja adventtilounas messun jälkeen. 9. 25.5.2017 Lutherin teesit – tapahtuma ja messu. 				
Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %
	Tuotot		1.200	1.200	0,0
	Kulut	-31.198,40	-26.400	-21.890	-17,1
	Kate	-31.198,40	-25.200	-20.690	-17,9

210 TIEDOTUS JA VIESTINTÄ	
Sisältö	Tiedotetaan seurakunnan toiminnasta ja tilaisuuksista seurakuntalaisille, lehdistölle ja sidosryhmille. Järjestetään räätälöity koulutus kaikille työntekijöille Puumalassa.
Resurssit	5 % kirkkoherran, 10 % toimistosihteerin ja 10 % talouspäällikön työajasta. Jokainen työntekijä vastaa oman työalansa tilaisuuksien tiedottamisesta monipuolisesti.
Tavoitteet 2017	Parantaa mielikuvaa Puumalan seurakunnasta ja saada seurakunnan toimintaan mu- kaan uusia henkilöitä. Avoimuus ja julkisuus kaikessa tiedottamisessa vahvistaa ha- lua kuulua seurakuntaan. Pitää seurakunnan internet- ja facebook sivut kiinnostavina ja tuottaa myös hengellistä materiaalia niihin. Aloitetaan uusien kirkon yhteisten internet-sivujen ketjuun kuuluvien sivujen valmistus syksyllä 2017 Lukkari- järjestelmällä.
Toiminta 2017	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kirkolliset ilmoitukset julkaistaan viikoittain Puumala-lehdessä. Erillisilmoi- tuksia vältetään taloudellisista syistä. Tiivistetään yhteyttä eri tiedotusväli-

	<p>neisiin.</p> <ol style="list-style-type: none"> Toimitetaan ”Sana sinulle” kristillistä kolumnia paikallislehteen. Tiedotetaan avoimesti seurakunnan toiminnasta ja päätöksistä. Aloitetaan uusien vuorovaikutteisten internetsivujen valmistus. Käytetään seurakunnalle laadittuja kirje- ja mainospohjia. Toiminnasta ja hallintoelinten päätöksistä tiedotetaan tarpeen mukaan. Joulun edellä julkaistaan Puumala-lehdessä seurakuntaikkuna ja tiedotetaan vapaa-ajan asukkaille seurakunnan toiminnasta mökkiläisnumerossa touko-kuussa. Seurakuntaan muuttaneille, kastetuille, omaisensa menettäneille, kirkkoon liittyjille sekä kirkosta eronneille lähetetään tai annetaan tiedote. Kehitetään uudenlaista jumalanpalveluksista tiedottamista. 																				
Painopisteet 2018 -2019	Tiedotus on samalla toiminnasta kertomista seurakunnan jäsenille ja vahvistaa halua kuulua kirkkoon. Internet-sivujen ajankohtainen käyttö ja ajan tasalla pitäminen. Esteettiset kauniit esitteet, mainokset ja ilmoitukset lisäävät luotettavuutta ja halua osallistua toimintaan. Lisätään vuorovaikutteisuutta some - maailmassa.																				
Talousarvio 2017	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Tilinp. 2015</th> <th>Ta 2016</th> <th>Ta 2017</th> <th>Muutos</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Tuotot</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kulut</td> <td>-19.962,07</td> <td>-20.820</td> <td>-26.500</td> <td>27,3</td> </tr> <tr> <td>Kate</td> <td>-19.962,07</td> <td>-20.820</td> <td>-26.500</td> <td>27,3</td> </tr> </tbody> </table>		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos	Tuotot					Kulut	-19.962,07	-20.820	-26.500	27,3	Kate	-19.962,07	-20.820	-26.500	27,3
	Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos																	
Tuotot																					
Kulut	-19.962,07	-20.820	-26.500	27,3																	
Kate	-19.962,07	-20.820	-26.500	27,3																	

220 MUSIIKKI	
Sisältö	Jumalan sanan julistaminen ja rukouksen mahdollistaminen musiikin avulla.
Toiminta-ajatus	Ylläpitää ja edistää kirkkomusiikkitoimintaa ja luoda yhteyksiä.
Resurssit	Osa-aikaisen (75 %) kanttorin työajasta 75 % Kanttorin sijaiset, kuorolaiset ja muut musiikkiavustajat
Tavoitteet 2017	Musiikkityöllä tulee olla vahva yhteys jumalanpalvelukseen. Seurakunnan tilaisuuksien musiikki syventää läsnäolijoiden uskonelämää ja rakentaa seurakuntayhteyttä. Musiikkitilaisuuksien avulla madalletaan kirkon kynnystä jumalanpalveluksiin
Toiminta 2017	Uuden virsikirjan käyttöönotto eri kohderyhmille. Seurakunnan musiikkiryhmien ohjaaminen: Kirkkokuoro harjoittelee keskimäärin kerran viikossa ja pitää kesätauon. Se laulaa jumalanpalveluksissa kerran kuukaudessa sekä Palvelukeskuksen hartaushetkissä kaksi kertaa vuodessa. Mariakuoro laulaa jumalanpalveluksessa ja harjoittelee niihin kanttorin johdolla kerran kevät- ja syyskaudella ja käy pitämässä musiikkituokioita vapaaehtoistyöntekijän johdolla Palvelukeskuksessa ja Papinpellon kerhohuoneella. Akkabella-lauluryhmä esiintyy jumalanpalveluksessa kerran kevät- ja syyskaudella ja tarvittaessa myös seurakunnan muissa tilaisuuksissa. Harjoitukset järjestetään ennen esiintymisiä. Paikkakunnalla toimivat muut musiikkiryhmät esiintyvät kesällä päivämusiikeissa. Päivämusiikkeja järjestetään kirkossa keskiviikkoisin klo 12:00-12:30. 21.6.-2.8. välisenä aikana. Saimaan kauneimmat sävelet – konserttisarja järjestetään kirkossa heinäkuussa yhdessä kunnan kulttuuritoimen kanssa 12.-18.7. Muita konsertteja järjestetään läpi vuoden. Kauneimmat joululaulut – tilaisuuksia pidetään ainakin kirkossa, Lamminniemen kappelissa ja Viljakansaarella. Lisäksi järjestetään muita yhteis-

	laulutilaisuuksia. Kaikki urut huolletaan tarvittaessa. Kirkon piano viritetään neljä kertaa, seurakuntakodin piano kahdesta kolmeen kertaa ja Lamminniemen kappelin piano kerran vuodessa. Kirkon pianoon asennetaan sisäinen kostutussysteemi.				
Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos
	Tuotot	11.738,00	16.000	1.500	-90,6
	Kulut	-57.063,04	-71.770	-46.010	-35,9
	Kate	-45.325,04	-55.770	-44.510	-20,2

231 LAPSI- JA PERHETYÖ

Sisältö	Puumalan seurakunta on lapsi- ja perhetyössä vahvasti läsnä puumalalaisten lasten, nuorten ja vanhempien elämässä. Lapsi- ja perhetyö tarjoaa lapsille kasteopetusta ja tukee vanhempia lasten kristillisessä kasvatuksessa antaen koko perheelle hengellisiä eväitä sekä ohjaa ja tukee perheitä eri elämäntilanteissa. Lapsi- ja perhetyöhön sisältyvät päiväkerhot, perhekerho, hartaushetket päiväkotiryhmissä, perhejumalanpalvelukset, kotikäynnit perheissä, perheillat, juhlat, tapahtumat, retket, leirit ja muu pikkulapsityö.
Resurssit	1. Osa-aikainen (75 %) lastenohjaajan, jonka työajasta 75%, lisäksi vapaaehtoiset ohjaajat 2. Toimitilana seurakuntakodin lapsityön kerhotilat.
Tavoitteet 2017	1. Tarjota perheille kasteopetusta ja mahdollisuuksia pyhän kohtaamiseen. 2. Vahvistaa perheiden kristillistä uskoa ja elämäntapaa saamalla perheitä mukaan jumalanpalveluselämään ja seurakunnan muuhun toimintaan. 3. Luoda perheille lämminhenkinen koahtamispaikka ja tukea yhteisöllisyyttä. 4. Tukea perheitä arjessa ja vanhemmuudessa. 5. Osallistaa perheen isiä mukaan seurakunnan toimintaan. 6. Tukea uskontokasvatusta. 7. Saada vapaaehtoisia mukaan lapsityöhön. 8. Jatkaa ja kehittää yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.
Toiminta 2017	1. Kerhotoiminta: päiväkerhot ja perhekerho 2. Hartaushetket: päiväkodilla sekä eskareiden ja ekaluokkalaisten kanssa 3. Jumalanpalvelukset, joihin kutsutaan erityisesti perheitä: Kynttilänpäivänä, äitienpäivänä ja mikkelinpäivänä (sukupolvimessu). 4. Kotikäynnit: Rotinakäynti noin 6kk ikäisen lapsen kotiin. 5. Tilaisuudet, tapahtumat ja retket: 3- ja 5-vuotiaiden syntymäpäivät Mikkelinpäivänä, valokuvaus, äitienpäiväjuhla, perheiden leiripäivä, erilaiset kirkkohetket keskeisinä kirkkovuoden ajankohtina ja joulujuhla. Houkutellaan miehiä mukaan toimintaan järjestämällä heille mielekästä ohjelmaa. 6. Leiritoiminta: perheiden leiripäivä kesällä, 2-3 perheiden iltaa Särkirannassa kevät- ja syys-kaudella 7. Muu lapsi- ja perhetyö: 1 – 5 -vuotiaille lähetetään syntymäpäiväkortit sekä 3-vuotiaille ja 5-vuotiaille jaetaan pienet muistamiset. Kastepuun kehittäminen. Yhteistyö: Yhteistyötä tehdään kunnan, päiväkodin, neuvolan ja järjestöjen (mm. Leijonat, MLL, Martat, Maa- ja kotitalousseurat) kanssa erilaisten toimintojen, tapahtumien ja leirien tiimoilta. 8. Kokoukset ja koulutukset

Painopiste 2018 - 2019	Ikäluokkien pienentyessä olisi tärkeä pyrkiä yhdistämään lapsi- ja perhetyö, varhaisnuorisotyö ja nuorisotyö kasvatuksen kokonaisuudeksi sekä vahvistaa suhteita myös vanhempaan väkeen. Niinpä hankimme toimintaan mukaan kerhomummoja ja -vaareja ja järjestämme perheille iltoja, joissa nuoret ohjaavat toimintaa. Ensi vuonna toiminnassa pidetään esillä myös reformaation merkkipäivän teemaa Armon syli. Suomen 100-vuotissynttärin näkyvät myös lapsityössä.
-----------------------------------	---

Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %
	Tuotot	538,12	1.100	1.100	0,0
	Kulut	-31.654,53	-35.660	-28.795	-19,3
	Kate	-31.116,41	-34.560	-27.695	-19,9

233 VARHAISNUORISOTYÖ

Sisältö	Varhaisnuorisotyö on kristillistä kasvatustoimintaa, joka suuntautuu esi- ja alakouluikäisiin varhaisnuoriin. Keskeisimpinä toimintamuotoina ovat kerho-, retki- ja leiritoiminta. Yhteistyötä tehdään kunnan, koulun ja järjestöjen kanssa.
Toiminta-ajatus	Antaa nuorille turvallisen kristityn aikuisen malli ja opettaa että, rakastava Jumala ja kirkko ovat läsnä arkipäivän askareissa.
Resurssit	Lastenohjaajan työajasta 15 %, nuorisopastorin työajasta 5 %. Kerhoissa mukana apuohjaajia ja vapaaehtoisia. Tiloina seurakuntakodin lapsityön tilat (ja nuorisotyön tilat alakerrassa).
Tavoite 2017	Järjestetään toimintaa, joka sisältää monipuolista tekemistä ja tukee varhaisnuoren hengellistä kasvua ja sosiaalisten taitojen kehitystä. Rohkaistaan isosia ja muita nuoria toimimaan leireillä ja kerhoissa ohjaajina.
Toiminta 2017	1. Varhaisnuorten kerhot: 0-2-luokkalaiset ja 3-6-luokkalaiset. 2. Kouluun lähtevien siunaaminen. Lapsia muistetaan kukalla ja kirjalla. Ekaluokkalaisille lahjoitetaan koulun kautta virsikirjat. 3. 10 -vuotiaiden syntymäpäivät. Muistetaan lahjalla. 4. Varhaisnuorten leiri Särkirannassa kesällä. 5. Päiväleiri alakouluikäisille yhdessä kunnan ja 4H-yhdistyksen kanssa. 6. Yksittäisiä perheiden iltoja Särkirannassa, joihin kutsutaan kaikenikäisiä lasten ja nuorten perheitä 7. Aamunavaukset koululla. 8. Hartaushetket iltapäivätoiminnassa.
Painopisteet 2018 -2019	Järjestetään kaikenikäisille varhaisnuorille säännöllistä kerhotoimintaa ja rohkaistaan nuoria mukaan myös muuhun seurakunnan toimintaan kuten jumalanpalveluksiin ja perheiltöihin.

Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %
	Tuotot		400	300	-25,0
	Kulut	-12.957,35	-13.530	-9.950	-26,5
	Kate	-12.957,35	-13.130	-9.650	-26,5

235 RIPPIKOULUTYÖ

Sisältö	Rippikouluikäiset oppivat tuntemaan kristillistä uskoa syvemmin ja löytävät oman paikkansa seurakunnan jäseninä. Rippikoulun lopulla rippikoululainen oivaltaa olevansa osa kristittyjen paikallisyhteisöä eli Puumalan seurakuntaa ja osa maailmanlaajuista kristillistä kirkkoa.
Toiminta-ajatus	Vahvistaa nuoren uskoa Jumalaan ja siihen, että nuori on hyvä ja arvokas sellaisena kuin on. Opettaa kristillisen uskon keskeisimpiä asioita. Opettaa käytännön kristillisyyttä. Rakentaa yhteyttä omaan seurakuntaan ja siltoja naapuriseurakuntien nuorisoihin.

	työhön. Elää evankeliumia todeksi nuorten omassa todellisuudessa.
Resurssit	Osa-aikainen (50 %) seurakuntapastori työajasta 15 %, lasten ohjaajan työajasta 5 %, kanttori, kirkkoherra, diakoni, ja isoset/apuohjaajat.
Tavoitteet 2017	<ol style="list-style-type: none"> 1. Muodostaa suhde / ylläpitää suhdetta Jumalan kanssa 2. Oppia kristinuskon keskeinen sisältö 3. Antaa nuorelle avaimia vastata kysymykseen, mitä minulle merkitsee olla kristitty ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon jäsen. 4. Löytää luonteva yhteys kotiseurakuntaan 5. Siltojen rakentaminen lähialueiden seurakuntien nuorisotyöhön
Toiminta 2017	Järjestetään yksi rippikoulu. Rippikoulun kestoksi on määritelty vähintään kuusi kuukautta. Se toteutuu pääosin leirimuotoisena ja siihen kuuluvat myös talven ja kevään mittaan järjestettävät oppitunnit ja tapahtumat sekä laaja-alainen tutustuminen kotiseurakunnan toimintaan. Järjestetään tutustumisretki lähialueen seurakuntaan. Rippikoulun leirijakso järjestetään 5.-12.6.2017. Leiripaikkana Imatran seurakunnan leirikeskus Päiväranta. Konfirmaatio 18.6.2017. Järjestetään kokoontuminen syksyllä konfirmoiduille.
Painopisteet 2018-2019	Siltojen ja yhteistyön rakentaminen toisiin seurakuntiin. Nuoret muuttavat pois kotoaan peruskoulun jälkeen. Silloin toisaalta yhteys kotiseurakuntaan katkeaa ja toisaalta yhteys uuteen seurakuntaan jää helposti solmimatta. Tutustumisretkillä lähialueiden seurakuntatoimintaan madalletaan nuoren kynnystä osallistua seurakunnan toimintaan opiskelupaikkakunnalla.

Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos
	Tuotot	1.003,65	1.450	1.450	0
	Kulut	-23.988,62	-28.325	-19.030	-32,8
	Kate	-22.984,97	-26.875	-17.580	-34,6

236 NUORISOTYÖ

Sisältö	Kristillistä toimintaa yläasteikäisille nuorille. Satunnaisempaa kristillistä toimintaa 16-20-vuotiaille Puumalassa viikonloppuja ja lomia viettäville nuorille.
Toiminta-ajatus	Vahvistaa nuorten seurakunnallista identiteettiä ja tukea heitä ja heidän hengellisiä tarpeitaan. Tämä tapahtuu mahdollistamalla nuorten osallisuus aktiivisina, täysivaltaisina ja idearikkaina toimijoina. Seurakunnasta luodaan paikka, johon on helppoa ja mielekästä tulla ja, jossa voi itselleen luontevalla tavalla hakeutua yhteyteen Kolmiyhteisen Jumalan sekä toisten ihmisten kanssa.
Resurssit	Osa-aikainen seurakuntapastori (10 %) kohdistuu nuorisotyöhön, Muut resurssit: yhteistyö kunnan nuorisotoimen kanssa, seurakunnan vapaaehtoiset nuoret.
Tavoitteet 2017	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lisätä nuorten kiinnostusta oman seurakunnan toimintaan sekä oman henkilökohtaisen uskon löytämiseen, ja siinä kasvamiseen ja vahvistumiseen. 2. Ylläpitää kerhon-ohjaajien ja isosten kipinää tehtäviinsä. Kannustaa ja tukea heitä. Tarjota kerho-ohjaajille ja isosille mahdollisuuksia järjestää mielekästä seurakuntatoimintaa lapsille, nuorille ja perheille. 3. Järjestetään retki Mikkelin tai Imatran seurakunnan nuorteniltaan tai vastaavaan. Rakennetaan silta lapsuuden kotiseurakunnasta tulevaan opiskeluaajan kotiseurakuntaan. 4. Panostetaan verkkoviestintään seurakunnan nettisivuilla ja sosiaalisessa mediassa 5. Annetaan tarvittaessa kriisiapua nuorille. 6. Jatketaan ja syvennetään yhteistyötä kunnan ja koulun kanssa yhteisillä neuvotteluilla.
Toiminta	1. Kevätkaudella kootaan 1-2 kertaa yhteen vanhoja isosia ja valmistaudutaan yhdes-

2017	sä tulevaan rippileiriin sekä lasten ja perheiden leireihin ym. tapahtumiin. Tarkoitus pitää yllä kontaktia, jotta nuorten seurakuntayhteys säilyisi ja saisimme heistä isosia tulevalle rippileirille. Syksyllä 2017 järjestää uusi isoskoulutus. 2. Yhteisiä tapahtumia muiden nuorisotyötä järjestävien tahojen kanssa (joulujuuttu) 3. Aamunavaus 2-9-luokkalaisille joka toinen perjantai. 4. Retki Mikkeliin tai Imatralle tutustumaan seurakunnan nuorisotoimintaan. 5. Koulukirkot yhdessä koulujen kanssa. 6. Muu yhteistyö koulun kanssa. 7. Yhteys nuoriin sosiaalisen median kautta. 8. Kemmakkakirkko elokuussa sataman kemmakkateltassa.
Painopisteet 2016 -2018	Siltojen ja yhteistyön rakentaminen toisiin seurakuntiin. Nuoret muuttavat pois kotoaan peruskoulun jälkeen. Silloin toisaalta yhteys kotiseurakuntaan katkeaa ja toisaalta yhteys uuteen seurakuntaan jää helposti solmimatta. Tutustumisretkillä lähialueiden seurakuntatoimintaan madalletaan nuoren kynnystä osallistua seurakunnan toimintaan opiskelupaikkakunnalla.

Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos
	Tuotot	855,00	200	200	0
	Kulut	-8.225,47	-13.181	-10.725	-18,6
	Kate	-7.370,47	-12.981	-10.525	-18,9

241 DIAKONIATYÖ	
Sisältö	Diakoniatyö on asiakkaiden ja asiakasryhmien kohtaamista vastaanotolla, kotikäynneillä ja ryhmissä. Diakoniatyössä ihmistä on mahdollista auttaa kokonaisvaltaisesti; aineellisesti, henkisesti ja hengellisesti.
Toiminta-ajatus	Seurakunnan ydinsanomana välittäminen niille, jotka ovat heikoimmassa asemassa eli etsiä hädän ääripäitä Puumalassa. Diakonia on läsnä arjessa ja juhlassa vahvistaen ihmisten omanarvontuntoa ja muistuttaen toivosta.
Resurssit	Diakoniatyön viranhaltijan työajasta 85 % sekä vapaaehtoiset
Tavoitteet 2017	<ul style="list-style-type: none"> - kohdentaa henkinen, hengellinen ja aineellinen tuki siten, että kohdattujen ihmisten itsetunto vahvistuu ja että he ottavat vastuun omasta elämästään, sielunhoito - vapaaehtoistyöhön innostaminen ja uusien vapaaehtoisten rekrytointi
Toiminta 2017	<ul style="list-style-type: none"> - kohdataan ihmisiä vastaanotolla kerran viikossa ja kotikäynneillä tarpeen mukaan ja pyydettyä - järjestetään erilaista ryhmätoimintaa <ul style="list-style-type: none"> - surupiiri - kahviotoiminta - mielenterveyskuntoutujien ryhmä - tehdään yhteistyötä kunnan eri sektoreiden ja seurakunnan työalojen kanssa - vierailut päivätoiminnassa ja palvelukeskuksessa, hartaushetket ja sokeripalapäivä. - järjestetään sukupolvimessu Mikkelinpäivänä - osallistutaan rippikoulutyöhön - rakennetaan ja vahvistetaan yhteyttä aamupalatoiminnan ja yksinäisten jouluaterian kautta - järjestetään vanhusten leiri ja kehitysvammaisten leiripäivä - syntymäpäivämuistamiset <ul style="list-style-type: none"> - kirkkoherranvirastosta lähetetään kirje 70-, 75-, 80-, 85-, 90- ja yli 90-vuotiaille - 70- ja 75-vuotiaille järjestetään yhteinen syntymäpäiväjuhla syksyllä - 80-, 85-, 90-, ja yli 90-vuotiaiden luona vierailevat diakoniapiirihenkilöt - vapaaehtoiseen panostaminen <ul style="list-style-type: none"> - mahdollistetaan osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemuksia

	<ul style="list-style-type: none"> - innostaminen – niin vanhat kuin uudet - tuetaan diakoniapiirihenkilöitä kotikäyntityössä (syntymäpäiväkäynnit) - tuetaan tarjoamalla koulutusta ja virkistystä 																				
Painopisteet 2018-18	<ul style="list-style-type: none"> - vapaaehtoisten sitouttaminen – innostaminen - ihmisten kohtaaminen – aamupalatoiminnan kävijät ja surevat 																				
Talousarvio 2017	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Tilinp. 2015</th> <th>Ta 2016</th> <th>Ta 2017</th> <th>Muutos %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Tuotot</td> <td>3.919,7</td> <td>1.870</td> <td>1.800</td> <td>-3,7</td> </tr> <tr> <td>Kulut</td> <td>-50.074,81</td> <td>-62.242</td> <td>-56.542</td> <td>-9,2</td> </tr> <tr> <td>Kate</td> <td>-46.155,11</td> <td>-60.372</td> <td>-54.742</td> <td>-9,3</td> </tr> </tbody> </table>		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %	Tuotot	3.919,7	1.870	1.800	-3,7	Kulut	-50.074,81	-62.242	-56.542	-9,2	Kate	-46.155,11	-60.372	-54.742	-9,3
	Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %																	
Tuotot	3.919,7	1.870	1.800	-3,7																	
Kulut	-50.074,81	-62.242	-56.542	-9,2																	
Kate	-46.155,11	-60.372	-54.742	-9,3																	

255 SIELUNHOITO																								
Sisältö	Tarjota keskustelumahdollisuus henkisessä ja hengellisessä tuen tarpeessa oleville.																							
Resurssit	10 % kirkkoherran työajasta, diakoni ja seurakuntapastori.																							
Tavoitteet 2017	Muistuttaa seurakuntalaisia sielunhoidon mahdollisuudesta ja ripistä sekä tehdä yhteistyötä kunnan hoitohenkilöstön kanssa.																							
Toiminta 2017	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kriisissä olevat ihmiset otetaan vastaan ja ohjataan pappien ja diakonin keskusteluun. 2. Kirkollisten toimitusten edellä ja jälkeen varataan riittävästi aikaa sielunhoitoon elämän taitekohdissa. 3. Osallistutaan ”Pahan päivän varalle”-kriisiryhmän toimintaan. 																							
Talousarvio 2017	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Tilinp. 2015</th> <th>Ta 2016</th> <th>Ta 2017</th> <th>Muutos %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Tuotot</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kulut</td> <td>-4.370,46</td> <td>-3.630</td> <td>-6.555</td> <td>80,6</td> </tr> <tr> <td>Kate</td> <td>-4.370,46</td> <td>-3.630</td> <td>-6.555</td> <td>80,6</td> </tr> </tbody> </table>		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %	Tuotot					Kulut	-4.370,46	-3.630	-6.555	80,6	Kate	-4.370,46	-3.630	-6.555	80,6			
	Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %																				
Tuotot																								
Kulut	-4.370,46	-3.630	-6.555	80,6																				
Kate	-4.370,46	-3.630	-6.555	80,6																				

270 LÄHETYSTYÖ	
Sisältö	Lähetystyö on vuoropuhelua, joka muistuttaa, ettei Puumalan seurakunta ole maailmassa yksin vaan se on osa kristillistä kirkkoa. Lähetys levittäytyy kaikkiin työaloihin ja kannustaa seurakuntaa olemaan ulospäin suuntautunut ja kiinnostunut yhteiskunnan ajankohtaisista ilmiöistä paikallisesti (lokaalisti) ja globaalisti. Lähetys kannustaa jokaista seurakuntalaista työhön Jumalan valtakunnan edistämiseksi. Piirien lisäksi tarvitaan markkinointia, joka kutsuu kaikenikäisiä kiinnostumaan missiosta. Kirkon lähetyksestä kohti lähetysten kirkkoa.
Toiminta-ajatus	Puumalan seurakunta on omalla paikallaan kutsuttu kohtaamaan ihmisiä ja viemään dialogin ja julistamisen avulla eteenpäin sanomaa Jeesuksesta.
Resurssit	Seurakuntapastorin työstä 20 %. Suomen Lähetysseuran yhdyshenkilö, lähetyspiirivastaavat ja muut vapaaehtoiset.
Tavoitteet 2017	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lähetys nivoutuu kaikkien työalojen kautta koko Puumalan seurakunnan perus-olemuksiksi. Kristillinen kirkko avautuu sisäpiiristä ulospäin niin paikallisesti Puumalassa kuin globaalisti koko maailmassa. 2. Suomen Lähetysseuran sekä Kansanlähetysten nimikkolähettiläiden ja -kohteiden työn tukeminen – esirukous ja varainhankinta 3. Hanna-työn toiminnan tukeminen
Toiminta 2017	<ul style="list-style-type: none"> • Vahvistetaan yhteisöllisyyttä ja pidetään esillä lähetysten ajankohtaisia asioita kuudessa lähetyspiirissä. Lisäksi Kansanlähetysten lähetyspiiri kokoontuu kerran kuussa ja Sansan Hanna-piiri noin kolmen viikon välein. • Osallistutaan lähetysjuhille sekä hiippakunnallisiin ja rovastikunnallisiin tapahtumiin, kuten lähetysväen virkistyspäivään ja lähetysseminaariin

	<ul style="list-style-type: none"> • Lähetyksen vapaaehtoisten saunailta Särkirannassa • Pidetään lähetystyötä esillä: tapahtumat ja niistä tiedottaminen mm. Kauneimmat joululaulut • Järjestetään varainkeruutempauksia: myyjäisiä ja kahvituksia sekä lähetysspyhä ja adventtilounas
Painopisteet 2016-2018	1. Lähetyspiirivastaavien ja muiden lähetyksen vapaaehtoisten tukeminen ja uusien etsiminen, mahdollistaa heidän työnsä, antaa tietoa lähetyksestä ja auttaa heitä jaksamaan tehtävässään. Lähetystietoisuuden yleinen lisääminen Puumalan seurakunnassa, erityisesti lasten, nuorten ja työikäisten parissa.

Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %
	Tuotot	1.854,35	2.900	3.000	3,4
	Kulut	-25.684,18	-26.265	-22.010	-16,2
	Kate	-23.829,83	-23.365	-19.010	-18,6

270 KANSAINVÄLINEN DIAKONIA JA MUU KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Sisältö	Kansainvälisen diakonian näkyvä muoto on seurakunnassa vuosittain toteutettava yhteisvastuukeräys.				
Toiminta-ajatus	Kirkon Ulkomaanapu muuttaa maailmaa tekemällä tekoja ihmisarvon puolesta				
Resurssit	Vapaaehtoinen yhteisvastuukeräyspäällikkö, diakonin työajasta 5 %, muut vapaaehtoiset				
Tavoitteet 2017	1. Yhteisvastuukeräyksen toteuttaminen.				
Toiminta 2017	<ul style="list-style-type: none"> - Pidetään KUA:n esitteitä ja materiaalia näkyvillä seurakunnan tilaisuuksissa - Yhteisvastuukeräys <ul style="list-style-type: none"> - avaussunnuntaina lounas ja keräysaiheen esittely - listakerääjät - myyntituotteita esillä myyjäisissä ja tapahtumissa - hiippakunnalliseen starttipäivään osallistuminen - Kirkon Ulkomaanavulle ja Merimieskirkolle avustus 				
Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %
	Tuotot		1.000	500	-50,0
	Kulut	-6.313,98	-9.600	-7.550	-21,4
	Kate	-6.313,98	-8.600	-7050	-18,0

290 MUU SEURAKUNTATYÖ

Sisältö	Sellainen seurakuntatyö, jota ei voida luontevasti sijoittaa muihin tehtäväalueisiin.
Resurssit	5 % kirkkoherran työajasta.
Tavoitteet 2017	Järjestää eri-ikäisille ja erilaisissa elämäntilanteissa eläville ihmisille luontevia koontumisia, joissa toteutuu seurakunnan yhteys ja hoitavuus. Kirkko on avoinna hiljentyä varten tiekirkkona koko kesän.
Toiminta 2017	<ol style="list-style-type: none"> 1. Puumalaan muuttavien huomioon ottaminen. 2. Järjestetään vapaa-ajan asukkaille kirkkopyhä heinäkuussa. 3. Pidetään kirkkoa tiekirkkona. 4. Suomi 100-vuotta juhluvuoden tapahtumiin osallistuminen

	<ul style="list-style-type: none"> - näyttely kirkkoon - itsenäisyypäiväjuhlat kirkossa vuonna 2017, laadukas musiikkiohjelma - 100 v-juhlavuoden puiden istutuskoot ja metsäkirkko toukokuussa 				
Painopisteet 2018 - 2019	Seurakunta näyttäytyy matalan kynnyksen yhteisönä ja erityisesti vapaaehtoistensa innostuneen toiminnan kautta.				
Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %
	Tuotot	1.160,50	1.000	500	-50,0
	Kulut	-12.917,77	-12.540	-8.330	-33,6
	Kate	-11.757,27	-11.540	-7.830	-32,1

HAUTAUSTOIMI

Pääluokkaan sisältyvät tehtäväalueet

403 HAUTAUSMAAKIINTEISTÖT

404 VARSINAINEN HAUTAUSTOIMI

Hautaus-toimen talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018 - 2019:

HAUTAUSTOIMI	Tilinp.	Ed.budj	Budj.	TS2	TS3
	2015	2016	2017	2018	2019
TOIMINTATUOTOT	15.967,05	18.100	17.100	17.100	17.100
TOIMINTAKULUT	-93.998,64	-82.515	-83.765	-83.765	-83.765
TOIMINTAKATE	-78.031,59	-64.415	-66.665	-66.665	-66.665

403 HAUTAUSMAAKIINTEISTÖT

Kiinteistöt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vanha ja Uusi hautausmaa. 2. Honkaharjun hautausmaa. 3. Lamminniemen hautausmaa. 4. Hautausmaan huoltorakennus, jossa on lämmin ja kylmä halli, yleisö-WC:t ja henkilökunnan sosiaaliset tilat. Huoltorakennusta käytetään seurakunnan kiinteistöhuoltokoneiden säilytykseen ja korjaukseen sekä hautausmaiden työntekijöiden tukikohtana. 				
Toiminta-ajatus	Hoitaa seurakunnan hautausmaakiinteistöt ja välineistöt hyvin ja pitää ne asianmukaisessa kunnossa.				
Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Seurakuntamestari 10 % 2. Hautausmaan kesätyöntekijät kaksi henkilöä touko - syyskuussa, yksi henkilö touko-elokuussa ja kaksi nurmikoneleikkaajaa kesä- heinäkuussa. Osa-aikainen siivooja-vahtimestari kokoaikaisena touko- lokakuussa 3. Kiinteistötraktorit kaksi kappaletta varusteineen. 				
Tavoitteet 2017	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pidetään hautausmaat ja istutukset hyvässä kunnossa. 2. Pidetään seurakunnan koneet ja laitteet asianmukaisessa kunnossa. 				
Toiminta 2017	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kirkkoneuvosto tekee vuosittain katselmuksen, jossa päätetään tarvittavista toimenpiteistä. 2. Syksyllä järjestetään Vanhan hautausmaan ja keväällä Uuden hautausmaan harvointitalkoot. 3. Hankitaan hoitohaudoille lisää kukka-altaita 4. Sankarihaudoille Suomi 100 juhlavuoden teeman mukaan siniset ja valkoiset kukat 5. Huolletaan ja korjataan seurakunnan työkoneita tarpeen mukaan. 6. Kaadetaan lehtipuita ja istutetaan tarvittaessa havupuita. 7. Huoltorakennuksen perustusten rappaukset ja vesieristys korjataan ja hankitaan ilmalämpöpumppu 				
Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %
	Tuotot	105,00	100	100	0,0
	Kulut	-65.903,37	-58.130	-63.780	-9,7
	Kate	-65.798,37	-58.030	-63.680	-9,7

404 VARSINAINEN HAUTAUSTOIMI

Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 1. 30 % seurakuntamestarin työajasta. 2. 5 % toimistosihteerin työajasta. 				
Tavoitteet 2017	<p>Hoidetaan hautaamiseen liittyvät tehtävät. Vanhoiden hautatietojen siirto Status-ohjelmaan. Hautakirjanpito. Hautauslaskutus.</p>				
Toiminta 2017	Hoidetaan hautaamiseen liittyvät tehtävät arvokkaasti ja taloudellisesti.				
Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %
	Tuotot	15.862,05	18.000	17.000	-5,6
	Kulut	-28.095,27	-24.385	-19.985	-18,0
	Kate	-12.233,22	-6.385	-2.985	-53,2

KIINTEISTÖTOIMI

Pääloukkaan sisältyvät tehtävääalueet

501 KIINTEISTÖHALLINTO

502 KIRKOT

503 KELLOTAPULI

505 KAPPELIT JA MUUT KIRKKORAKENNUKSET

506 SEURAKUNTATALOT

508 LEIRI- JA KURSSIKESKUKSET

509 MUUT RAKENNUKSET

510 MAA- JA METSÄTILAT

Kiinteistötoimen talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018 - 2019:

KIINTEISTÖTOIMI	Tilinp.	Ed.budj	Budj.	TS2	TS3
	2015	2016	2017	2018	2019
TOIMINTATUOTOT	259.320,68	276.000	304.500	304.500	304.500
TOIMINTAKULUT	-257.947,50	-275.725	-260.388	-260.388	-260.388
TOIMINTAKATE	1.373,18	275	44.112	44.112	44.112

501 KIINTEISTÖHALLINTO					
Resurssit	5 % talouspäällikön ja 5 % seurakuntamestarin työajasta.				
Tavoitteet 2017	1. Tehdään kiinteistöjen kustannustenjakoa suositusten mukaisesti. 2. Pidetään turvallisuus- ja muut suunnitelmat ajan tasalla.				
Toiminta 2017	1. Kustannuslaskenta suoritetaan suositusten mukaisesti. 2. Kiinteistöjen isännöinti.				
Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %
	Tuotot	3.811,62			
	Kulut	-8.497,32	-10.300	-13.460	30,7
	Kate	4.685,70	-10.300	-13.460	30,7

502 KIRKOT					
KIRKKO					
Kiinteistö	Puumalan kirkko on seurakunnan "koti" ja keskeinen kokoontumispaikka, jossa toimitetaan jumalanpalvelukset ja kirkollisia toimituksia sekä pidetään konsertteja. Paikkakunnan merkittävin matkailunähtävyys.				
Henkilökunta	30 % seurakuntamestarin ja sijaisen työajasta.				
Tavoitteet 2017	1. Vahvistaa kirkon roolia hiljentymisen paikkana. 2. Pidetään kiinteistöt hyvässä käyttökunnossa. 3. Järjestetään opastusta tiekirkkoon kesän vilkkaimpana aikana. 4. Valmistellaan ja suunnitellaan kirkon lämmityksen muuttamista kaukolämmöstä maalämpöön				
Toiminta 2017	Pidetään kirkko siistissä kunnossa.				
Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-76.313,39	-80.750	-72.975	-9,6
	Kate	-76.313,39	-80.750	-72.975	-9,6

503 KELLOTAPULI					
Kiinteistö	Kirkon vieressä kellotapuli, joka toimii myös vanhan hautausmaan varastona ja vainajien varasäilytystila (kylmiöt).				
Henkilökunta	Seurakuntamestari				
Tavoitteet 2017	- Pidetään kiinteistöt hyvässä käyttökunnossa.				
Toiminta 2017	- Katon tervaus syksyllä				
Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-		-20.000	
	Kate			-20.000	

505 KAPPELIT JA MUUT KIRKKORAKENNUKSET					
Kiinteistö	Lamminniemen kappelissa pidetään hartaustilaisuuksia sekä siunaustilaisuuksia. Kesäisin kappeli toimii myös konserttipaikkana.				
Henkilökunta	Osa-aikainen talonmies-suntio.				
Tavoitteet 2017	- Pidetään kiinteistöt hyvässä käyttökunnossa.				
Toiminta 2017	- Keväällä hautojen hoitopäivä.				
Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-12.009,31	-14.190	-9.165	-35,4
	Kate	-12.009,31	-14.190	-9.165	-35,4

506 SEURAKUNTATALOT					
Kiinteistö	1950-luvulla rakennettu seurakuntakoti, jossa alkuaan on ollut juhla- kokous- ja keittiötilat, kellarikerroksessa kaksi kerhohuonetta ja varastotiloja, ja asunosiivessä kolme asuntoa. Peruskorjattu ja laajennettu 1979 - 80, jolloin rakennettiin uusi toimistosipi ja asunot muutettiin toimistoiksi ja päiväkerhotiloiksi. Vuosina 2002-2003 peruskorjattu, mm. katto, keittiö, ilmastointi ja ikkunat uusittu. Toimistosiiiven ilmastointi uusittu 2012, myös toimistojen viilennys. Lukitusjärjestelmä uusittu 2012. Kaikki seurakunnan lukot on Iloq-järjestelmässä.				
Resurssit	1. 30 % seurakuntamestarin työajasta. 2. Osa-aikainen siivooja-vahtimestari.				
Tavoitteet 2017	Pitää rakennus ja laitteet hyvässä kunnossa. Huolehtia tilojen viihtyisyydestä ja toiminnallisuudesta.				
Toiminta 2017	Tehdään tarvittavat korjaus ja huoltotoimenpiteet.				
Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %
	Tuotot	3.371,33	7.000	7.000	0,0
	Kulut	-72.024,91	-88.860	-64.393	-27,5
	Kate	-68.653,58	-81.860	-57.393	-29,9

508 LEIRI JA KURSSIKESKUKSET, SÄRKIRANTA					
Kiinteistö	Kiinteistössä takkatupa, rantasauna ja kirkkoherran pappilan pihapiiristä majoitusrakennukseksi siirretty aitta. Käytetään vanhusten ja erilaisten yhdistysten leiri- ja kokoontumispaikkana etenkin kesäisin. Uusi sauna-kokoontumisrakennus valmistui toukokuussa 2012. Tiloja vuokrataan seurakuntalaisille ja myös ulkopuolisille tarvit-sijoille.				
Tavoitteet 2017	Lisätään Särkirannan käyttöä erilaisten tapahtumien pitopaikkana ja rakennetaan rukouspolku Särkirannan maastoon.				
Toiminta 2017	1. Markkinoidaan ja vuokrataan eri tapahtumien pitopaikaksi. 2. Uuden sauna-kokoontumisrakennuksen käytön lisääminen myös omiin tarkoituk-siin. 3. Majoitusaittaan hankitaan ilmalämpöpumppu ja ilmanvaihto tarkistetaan 4. Majoitusaitan petivaatteet uusitaan ja tehdään perusteellinen siivous keväällä.				
Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %
	Tuotot	3.591,15	7.500	6.000	-20,0
	Kulut	-13.190,28	-16.260	-15.025	-7,6
	Kate	-9.599,13	-8.760	-9.025	3,0

509 MUUT RAKENNUKSET					
Kiinteistö	1. Hakosaaren väliselle kannakselle 1950 - 1960 luvulla metsätyömiesten majoitus-tilaksi siirretty Rantapappilan liha-aitta, ns. Sopalan kämppä.				
Tavoitteet 2017	1. Pidetään Sopalan kämpän rakennukset käyttökunnossa.				
Toiminta 2017	Vuokrataan henkilökunnalle kämppää virkistyskäyttöön. Järjestetään tarvittaessa puuntekotalkoot ja pienten ryhmien retkiä.				
Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-199,12	-130	-130	0
	Kate	-199,12	-130	-130	0

510 MAA JA METSÄTILAT					
Kiinteistöt	Seurakunnalla on n. 1733 ha maata, josta metsämaata 1591 ha. Erillisiä kiinteistöjä on yhteensä 31 kpl, joista pienimmät ovat n. 1 ha hautausmaa-alueet ja suurin Papinniemi tila Viljakansaarella 665 ha. Metsätaloussuunnitelma vuosille 2009-2018.				
Tavoitteet 2017	Metsiä hoidetaan metsätaloussuunnitelman mukaisesti ja suunnitelmaa pidetään ajan tasalla Metsä-Savon MHY:n tietojärjestelmässä. Neuvotellaan kunnan kanssa maa-alueiden kaavoittamissopimuksesta.				
Toiminta 2017	<ol style="list-style-type: none"> 1. Metsä-Savon metsänhoitoyhdistys hoitaa seurakunnan metsät sopimuksella, joka on voimassa vuoden 2018 loppuun. 2. Suoritetaan suunnitelman mukaiset hakkuut (n. 7000 m³) ja tehdään hoitotyöt suunnitelman mukaisesti. Metsänhoitotyitä tehdään: istutusta 10 ha, laikutusta 5 ha, laikkumätästystä 5 ha, perkausta 30 ha, taimikonhoitoa 15 ha ja kunnostusraivausta 15 ha. 3. Talouspäällikkö hallinnoi ja valvoo toimintaa. 				
Talousarvio 2017		Tilinp. 2015	Ta 2016	Ta 2017	Muutos %
	Tuotot	248.166,58	261.500	291.500	11,5
	Kulut	-58.057,72	-65.235	-65.240	0,0
	Kate	190.108,86	196.265	226.260	15,3

TULOSLASKELMAOSA

PUUMALAN SEURAKUNTA								
TULOSLASKELMA 2015-2019								
	Tilinp.	Bud.	Bud.	Muutos	TS	Muutos	TS	Muutos
	2015	2016	2017	% ed.v	2017	% ed.v	2018	% ed.v
TOIMINTATUOTOT								
<i>Myyntituotot</i>	867		500					
<i>Maksutuotot</i>	39 438	54 120	51 050	-5,7	56 500	4,4	63 100	11,7
<i>Vuokratuotot</i>	17 318	26 000	24 500	-5,8	24 500	-5,8	25 000	2,0
<i>Metsätalouden tuotot</i>	231 007	250 000	280 000	12,0	300 000	20,0	300 000	0,0
<i>Kolehdit, keräykset, lahj.varat</i>	6876,07							
<i>Tuet ja avustukset</i>	1 727	2 000	2 000	0,0	2 000	0,0	2 000	0,0
<i>Muut toimintatuotot</i>	16 745	4 400	4 450	1,1	5 000	13,6	5 500	10,0
TOIMINTATUOTOT	313 978	336 520	362 500	7,7	388 000	15,3	395 600	2,0
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot	-375 259	-383 010	-293 590	-23,3	-294 000	-23,2	-294 000	0,0
Henkilösivukulut	-113 908	-106 595	-73 843	-30,7	-74 000	-30,6	-74 000	0,0
Henkilöstökulujen oikaisuerät	10418,19							
Henkilöstökulut	-478 749	-489 605	-367 433	-25,0	-368 000	-24,8	-368 000	0,0
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-249 223</i>	<i>-273 301</i>	<i>-288 830</i>	<i>5,7</i>	<i>-270 000</i>	<i>-1,2</i>	<i>-270 000</i>	<i>0,0</i>
<i>Vuokrat</i>		-2 000	-2 000	0,0	-2 000	0,0	-2 000	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat								
Ostot tilikauden aikana	-112 079	-127 647	-118 347	-7,3	-118 000	-7,6	-118 000	0,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-112 079	-127 647	-118 347	-7,3	-118 000	-7,6	-118 000	0,0
<i>Annetut avustukset</i>	<i>-21 642</i>	<i>-15 840</i>	<i>-15 940</i>	<i>0,6</i>	<i>-16 000</i>	<i>1,0</i>	<i>-16 000</i>	<i>0,0</i>
<i>Muut toimintakulut</i>	<i>-20 654</i>	<i>-29 220</i>	<i>-28 550</i>	<i>-2,3</i>	<i>-30 000</i>	<i>2,7</i>	<i>-30 000</i>	<i>0,0</i>
TOIMINTAKULUT	-882 346	-937 613	-821 100	-12,4	-804 000	-14,3	-804 000	0,0
TOIMINTAKATE	-568 368	-601 093	-458 600	-23,7	-416 000	-30,8	-408 400	-1,8
VEROTULOT								
	545 708	495 000	499 275	0,9	500 000	1,0	505 000	1,0
VEROTUSKULUT								
	-9 622	-9 600	-9 600	0,0	-9 500	-1,0	-9 500	0,0
KESKUSRAHASTOMAKSUT								
	-23 220	-36 500	-34 500	-5,5	-36 000	-1,4	-36 000	0,0
TOIMINTA-AVUSTUKSET								
	28 229	25 000	15 000	-40,0	15 000	-40,0	15 000	0,0
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT								
Korkotuotot								
	1 682	2 000	2 000	0,0	2000	0,0	2000	0,0
Korkokulut								
	-13 372	-5 000	-5 000	0,0	-5 000	0,0	-5 000	0,0
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-11 690	-3 000	-3 000	0,0	-3 000	0,0	-3 000	0,0
VUOSIKATE								
	-38 963	-130 193	8 575	-106,6	50 500	-138,8	63 100	25,0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET								
Suunnitelman mukaiset poistot								
	-69 517	-60 570	-60 570	0,0	-60 000	-0,9	-60 000	0,0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-69 517	-60 570	-60 570	0,0	-60 000	-0,9	-60 000	0,0
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT								
Satunnaiset tuotot								
		175 000	45 000	-74,3	0	-100,0	0	
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	0	175 000	45 000	-74,3	0	-100,0	0	
TILIKAUDEN TULOS								
	-108 480	-15 763	-6 995	-55,6	-9 500	-39,7	3 100	-132,6
POISTOERON LISÄYS (-)/VÄHENNYS (+)								
	10 333	16 650	10 300	-38,1	10 300	-38,1	10 300	
VARAUSTEN LISÄYS(-)/VÄHENNYS(+)								
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-98 147	887	3 305	272,6	800	-9,8	13 400	1575,0
Veroprosentti								
	1,75	1,95	1,95		1,95		1,95	

INVESTOINTIOSA

Tonttien myyntituotot	100.000
Kirkon maalämmön suunnittelu	50.000
Ei muita investointeja	

RAHOITUSOSA

R a h o i t u s l a s k e l m a	Tilinp	Ed.Bud.	Budj.
	2015	2016	2017
Kassavirta/varsinainen toiminta ja inv.			
Tulorahoitus			
Vuosikate	-38 964	-112 538	26 230
Satunnaiset erät		175 000	45 000
Tulorahoituksen korjauserät	-6 513	-175 000	-45 000
Tulorahoitus	-45 477	-112 538	26 230
Investoinnit			
Pysyvien vastaavien myyntitulot	9 300		
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-36 177	-112 538	26 230
Lainakannan muutokset			
Lyhytaikaisten lainojen muutos	33 962	-112 538	26 230
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	13 653		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	14 172		
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-19 487		
Rahoitustoiminnan rahavirta	42 300	-112 538	26 230
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	6 123		
Rahavarojen muutos	6 123		

Talousarvion raporttiosassa:

1. Talousarvioraportti, ulkoiset menot
2. Talousarvioraportti pääluokittain, ulkoiset menot
3. Talousarvioraportti pääluokittain, sisäiset ja ulkoiset menot
4. Talousarvioraportti tehtäväalueittain ulkoiset menot

